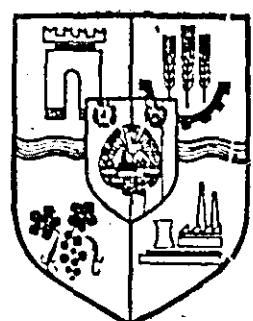

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Zăcări roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

ARAD, anul XXX nr. 9046

4 pagini 30 bani

Simbătă, 6 octombrie 1973

SĂ ÎNTÎMPINĂM „ZIUA RECOLTEI” CU REALIZĂRI DEOSEBITE ÎN CAMPANIA AGRICOLĂ DE TOAMNĂ

Inițiative și măsuri adecvate cerințelor actuale

Inchetearea grabnică a stringerilor re-coltei din cimp și înșămînțarea, gîtu-lui, acțiunii ce se înscriu pe agenda agenților în actuala campanie, consi-litiile preocupate cea mai de seamă a cooperativelor și mecanizatorilor de la CAP Auea. Forța de muncă mecanică și manuală existentă în uni-tate este antrenată la recoltatul po-rombului, acordîndu-se prioritate su-prafelelor destinate a fi înșămînțate ca grîu, concomitent efectuîndu-se eliberatul terenului, pregătîndu-l pa-tu-lui germinativ și semănatul.

— Funcționează toate utilajele sec-tiei — I-am întrebat pe mecanicul de întreținere comunistul Traian Brăduș care ține locul șefului secției SMA.

— Toate. Nu putem permite ca în aceste zile de „vîr” ale campaniei să staționăm vreun utilaj. Chiar dacă se ivesc defecțiuni tehnice, aceste fiind inerente condițiilor specifice din această toamnă secetoasă, ele sînt in-tervenite operativ, aparatură de sudură fiind la dispoziția mecanizatorilor. La arăt lucrărilor mecanizatorilor Iosif Faur și Iosif Molnar, la discutăm avem patru mecanizatori: Iosif Biro, Ladis-lau Bondar, Ștefan I. Kiss și Andrei Nagy, în timp ce Iosif Hamza și Ioan Iancu se ocupă de tăvălugi, lucrare ce se execută alternativ cu discul.

— Ce viteză realizați la lucrările programate a se executa?

— Dimineața devreme se face obli-gatoria întreținerea mașinilor. Viteza planificată a realizării datorită faptu-lui că mecanizatorii, excepție făcînd cel de la semănat, nu părăsesc locul de muncă pînă seara tîrziu, lucrînd la schimburi prelungite. La semănat folosim semănătoarea SUP-29 cu ca-re mecanizatorul Mihai Megesy reali-zază în medie zilnic peste 12 hectare. Semănatul grîului merge mai anevoie și ne răpește mult timp discul și

tăvălugul, lucrări pe care le repe-tăm de cîte 4-5 ori pe fiecare tarla pentru a pregăti un pat germinativ corespunzător. Conducerea cooperati-vei a luat măsuri să se lucreze la tă-latul coccenilor și scosul lor de pe te-ren dimineața mai devreme ca pînă acum, inclusiv duminică. Cîi despre programarea muncii pentru a doua zi, aceasta nu mai are loc la amiază ca pînă cum, ci seara după terminarea lucrului. Iată doar cîteva din măsurile organizatorice menite să ducă la recu-perarea răzmeriței în urmă, la impulsio-narea ritmului de recoltat și semănat.

La cooperativa agricolă din Chig-lău Cris, la urmă cu cîteva zile, une-le lucrări de stringență actualitate erau întrerise față de perioada de timp, ca spre exemplu, eliberatul te-renului destinat culturii grîului și fer-tilizatul cu îngrășăminte chimice. Ca urmare a indicărilor date de comite-tul orașenesc de partid din localitate, a măsurilor politico-organizatori-ce întreprinse în prezent, forța de muncă existentă și lucrare oară din zi sînt mai judicioasă folosite, prioritate acordîndu-se lucrărilor celor mai ur-gente. Înțelegîndu-se că la unitățile, tova-rășul Gheorghe Cristea pe care l-am înțîlnit în cîmp pe parcela „Bekeni”, ne explică deslășurarea lucrărilor.

— Cu două săptămîni adaptate aplicăm azotat de amoniu, lucrare rea-lizată pînă acum pe 300 hectare, iar cu un „Mic” se fertilizează cu su-per-fosfat o altă tarla ce urmează a fi în-șămînțată cu grîu. La locul numit „Bouărele” avem în lucru un cuplu de mașini. Adică pentru înșămînțarea cîi mai uniformă a solului după răzmeri-țori am așezat grape cu colți fiști. De două zile lucrează pe tractor (atunci

E. JUCU

(Cont. în pag. a II-a)

IAS Ulviș: recoltatul porumbului.

Muncă bine organizată și de calitate

Cooperativii din Neudorf, sprin-gînți de mecanizatorii de la SMA din localitate deslășoară în aceste zile de toamnă o activitate inten-să, adunîndu-l muncii unui an și în același timp punînd bazele recoltei anului viitor.

Pentru a executa în bune condi-ții muncile de toamnă, consiliul de conducere al cooperativei a pus un accent deosebit pe organizarea muncii, luînd măsuri de a se re-colta în primul rînd culturile de pe suprafețele ce se înșămînțeară cu culturile de toamnă. Pentru a grăbi eliberarea terenului, paralel cu recoltatul porumbului s-a trecut imediat și la tocaturile coccenilor pentru siloz.

Organizînd bine munca și folo-sind toate forțele de care dispun, cooperativii au reușit să stringă recolta de porumb de pe 88 la su-tă din suprafața destinată pentru înșămînțările culturilor de toam-

nă, floarea-soarelui de pe întreaga suprafață, iar sîmbra de zahăr în proporție de peste 30 la sută. Tot-o dată eliberatul terenului s-a făcut în pas cu recoltatul stîlucilor de porumb și a capitulelor de floa-rea-soarelui. În felul acesta, me-canizatorii au putut executa ară-turi și pregăti terenul pentru în-șămînțări în bune condiții.

Preocupîndu-se din vreme de pregătirea terenului și de asigura-re semințelor necesare, mecaniza-torii și cooperativii au început zi-lele trecute înșămînțatul grîului. Pe lîngă cele 80 ha cu orz de toamnă și 20 ha cu culturi pentru masă verde, s-a înșămînțat o bu-nă parte din suprafața cu grîu. Cooperativii din Neudorf sînt ho-tărîți să înșămînțeze grîul într-un teren bine pregătit, punînd astfel baze trainice recoltei anului viitor.

FRANCIS WILD
corresp.

VIZITA ÎN ȚARA NOASTRĂ A PREȘEDINTELUI INDIEI VARAHAGIRI VENKATA GIRI

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și președintele Indiei au vizitat cartiere și unități din Capitală

Vineri dimineața, la sfîrșitul unei noi tunde de convorbiri fructuoase, menite să confere raporturilor ro-mâno-indiene un conținut tot mai amplu, mai rodnic, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste Ro-mânia, împreună cu președintele Re-publicii India, dr. Varahagiri Venkata Giri, au vizitat unul din cele mai mari și moderne cartiere ale Capita-lei — cartierul Titan — precum și cunoscutele Uzine „23 August”.

Momentul sugestiv în programul călătoriei pe care o întreprinde în țara noastră, această vizită a oferit înaltului oaspete prilejul de a cu-noaște direct aspecte ale experien-ței României Socialiste în edificarea unei economii moderne, de-sin-cis-tătoare, de a cunoaște și aprecia mo-dul în care trăiesc și muncesc cetă-țenii Capitalei patriei noastre.

La un popas, în fața unei mache-te ilustrative, arhitectul șef al Capita-lei, Tiberiu Rici, prezintă dona pri-vind construcția de locuințe și obiective social-culturale în acest cartier. În continuare sînt vizitate maga-zine ale complexului comercial, a-provizionale cu o mare diversitate de produse alimentare.

Convorbiri oficiale româno-indiene

Vineri dimineața, la Palatul Con-siliului de Stat au continuat convor-birile oficiale între tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste Ro-mânia, și dr. Varahagiri Venkata Giri, președintele Republicii India. La convorbirile dintre cei doi șefi de stat au participat:

Din partea indiană au participat: Surendra Pal Singh, ministru de stat la Ministerul Afacerilor Externe, Shanker Giri, membru al Parlamen-tului, Ashok Mitra, secretarul preșe-dintelui, V.C. Trivedi, secretar în Mi-nisterul Afacerilor Externe, Vishnu K. Ahuja, ambasadorul Indiei la Bucu-rești, P.N. Krishna Mani, secretar asistent al președintelui, și Abdul Ha-mid, secretarul de presă al preșe-dintelui.

A fost apreciată cu satisfacție e-voluția raporturilor dintre România și India și s-a exprimat dorința co-mună de a se acționa în continuare în direcția intensificării relațiilor politice, economice, tehnico-științifice și culturale, corespunzător in-tereselor celor două popoare, cauzei păcii și destinderii în lume. În acest context au fost explorate noi căi de aprofundare și extindere a co-la-borării și cooperării în industrie și în alte domenii economice.

Pentru salvarea vieții lui Luis Corvalan, a celorlalți democrați și progresiști chilieni

Exprimînd sentimentele de solida-ritate ale oamenilor muncii din uzi-ne și de pe ogoare cu toate forțele democratice, progresiste chilene, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din țara noastră a a-dresat mesaje Federației Sindicale Mondiale, Confederației Internațio-nale a Sindicatelor Libere, Confede-rației Mondiale a Muncii și unor or-ganizații sindicale prietene din nu-meroase țări ale lumii, în care face apel să acționeze energic prin toate mijloacele pe care le au la dispozi-ție pentru salvarea vieții secretarului general al PC din Chile, Luis Corva-lan, militant de seamă al vieții poli-tice chilene, a altor conducători și

militanți ai unității populare din Chi-le, luptători activi pentru progres și democrație, paco și colaborare între popoare.

Mesaje asemănătoare au fost tri-mise de către Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist și Con-siliul Național al Uniunii Asociației Studenților Comunisti din România tuturor organizațiilor de tineret și studenților din străinătate cu care au relații de colaborare și prietenie, prin care își exprimă îngrădărea profun-dă în legătură cu pericolul care a-menință viața lui Luis Corvalan, a celorlalți patrioți chilieni înmîntați, și cheamă aceste organizații să in-tervină în spiritul respectării dreptu-

(Cont. în pag. a IV-a)

La Pecica, toamna își vernisează expoziția pe 3000 de hectare

2000 de muncitori, 2000 de elevi și cartoful cît capul mielului

Pe o moșie uriașă, geometrizată perfect, întinsă ca un covor de poli-cromie poetică, toamna și-a des-chis vernisajul unei splendide ex-poziții legitime.

Mă aflu la Pecica, pe trupul cel mai frumos, mai voinic și gîst bo-gat al unui pămînt în care legumele au crescut ca într-o legendă. Tră-gindu-mă și eu din pămînt, adică avînd rădăcină țărănească, nu prea mă prinde mirarea cînd văd stîluc-lele cîi brațului înălțat alșuș la în-sădătoare sau cartoful cîi oul de glăscă. Dar la Pecica m-am mirat că doi oameni, doi specialiști, doi in-gineri care erau cu mine în timp ce s-au prins cu parul pe care l-am propus. Mergem în urma mașinii de recoltat cartofi și vedem cum de sub brazde se ivesc ca într-un dans mîrlău, ca niște statuete, cartofii. I-am cîntărit cu ochii și cu mina. Eu ziceam că un cartof ajunge la 500-600 de grame. Tovarășul ingi-ner Ion Tîrlea, directorul IAS Pecica, mai sîm de-a dreptate, iar to-varășul inginer Pascu Zimbran, prim-vicepreședintele al Consiliului popular județean, spunea că exa-gerarea mea e nițel poetică, exa-gerată. Le-am propus un parlu. Au zămbit și n-au mai spus nimic. Le-am cerut îngrădărită la „tur-civă” cartofii. I-am pus în geantă peste carnete mele de însemnări și peste manuscrise poetice. După amiază, cînd am ajuns acasă, am rugat-o pe nevastă să pună pe cin-

ter hojla mes. Comunic directorului de la IAS Pecica, prim-vicepreșe-dintelui Consiliului popular și tu-torilor cîntărilor zărilor noastre: un cartof pecican are 600 de grame.

Am văzut roșiile, ardeli grasi, gogoșari cărnoși. Toate încorporează în marea lor bogăție și fru-musețe nu numai darurile acestui pămînt, ci și opera de construcție economică, reclamată de știință și de civilizația socialistă.

Intr-un cîmp uriaș ce se întinde pe o suprafață de 40.000 hectare, aparținînd altor unități agricole, se află peste 3000 hectare ale IAS Pecica, amenajate intensiv. În acest trup s-au investit peste 40 milioane de lei în construcții subterane și in-tr-o magistrală betonată care de-viază o parte din apele Mureșului pentru creșterea voinească a acestor grădini imense. La Pecica ploile cad nu cînd vrea cerul, ci cînd vrea muncitorii întreprinderii agri-cole de stat. Numai așa se explică producțiile record. Numai așa se explică depășirea substanțială a producțiilor planificate. Pe multe parcele, cartofii, cîi un cap de miel, au ajuns la producții necunoscute pînă acum în județul nostru.

Iată motivul pentru care cele 2000 de brațe de muncă ale IAS cu to-ți hărnici lor, cu greu ar fi putut să facă față acestui cules atît de bogat. Iată de ce, zilnic, 2000 de elevi de la Liceul pedagogic și Ioan Slavici, grupul școlar al Con-

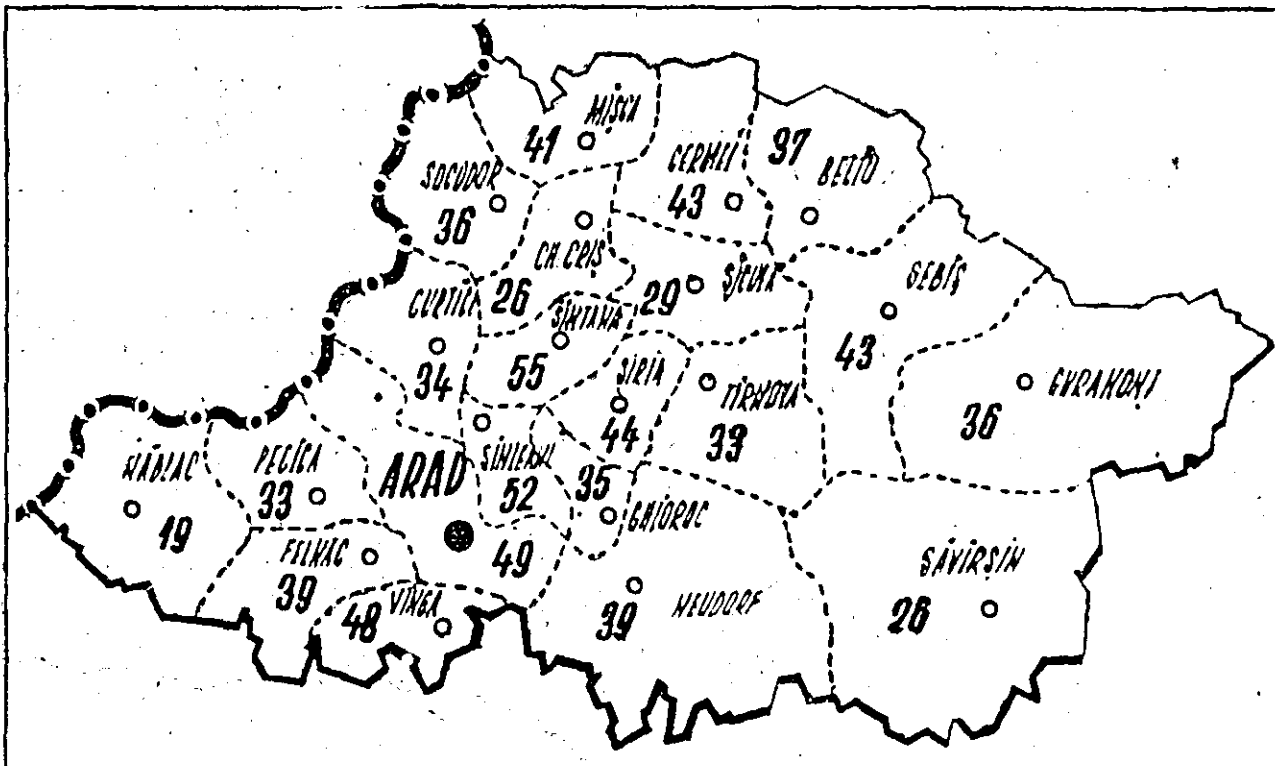
siliului popular județean, grupu-lui IV A, împreună cu dascălii lor, ajută la culesul roadelor din grădina toamnei pecicane. Profe-sorul Vasile Popeangă, directorul Liceului pedagogic, e prezent și el pe taratele pecicane, unde viltoa-rele dăscălești, culeg și ambelează roșiile pe spații care mi-au dat ilu-zia că se întind pînă la marginea cerului.

Două mii de muncitori, două mii de elevi adună bucuriile toamnei cu grîia gospodarului care lubește acest pămînt ce ne lîne în brațele sale. Eu cred că acești două mii de elevi nu fac, pur și simplu, o oare-care muncă necalificată, cum s-ar părea la prima vedere. Nu. Lucra-re pămîntului, culesul recoltei este, după opinia mea, nu numai un act de înalt patriotism, ci și un cîștig în plus în cunoașterea taine-lor cultivării pămîntului. Iată de ce, trebuie să-i felicităm și pe elevi și pe dascălii lor.

Nu știu dacă în anul acesta Arad-ul va importa cartofi din alte ju-dețe. Muncitorii de la IAS Pecica mi-au spus că ei ar dori să fie ex-portatori de cartofi în alte județe. Tot ei mi-au spus că organul ju-dețean de partid l-a sprijinit mult în realizarea acestor producții record. Primul secretar al Comitetului județean de partid, tovarășul Andrei Cervencovici, a ve-

GEORGE CIUDAN.

(Cont. în pag. a II-a)

Stadiul lucrărilor agricole în sectorul cooperatist

Antrenați în ampla întrecere ce se deslășoară pe ogoare în înțim-pinarea „Zilei recoltei”, cooperati-vii și mecanizatorii nu precupeșc nimic din eforturile lor pentru stringerea cîi mai grabnică a re-coltei din cîmp și înșămînțatul grîului în epoca optimă stabilită.

Din situația de la Direcția agri-colă județeană reiese că, pînă la seara zilei de 4 octombrie, în sec-torul agricol cooperatist stecia de zahăr a fost recoltată în proporție de 47 la sută, iar sola, 70 la sută.

Concomitent cu stringul și depozi-tatul recoltei, eforturi susținute s-au depus la eliberatul și pregătitul te-renului pentru înșămînțatul grîu-lui. Pe județ s-a reușit să se elec-tueze arături pentru înșămînțări pe 73 la sută din suprafață. Urmare a măsurilor tehnico-organizatorice în-treprinse în toate cele 21 SMA s-a lucrat în schimburi prelungite la pregătitul pămîntului germinativ, acți-une ce s-a realizat pînă acum în pro-portie de 81 la sută.

În ultimele zile datorită asigura-rii unui front larg de lucru și ritmul la semănat a sporit reușind-se as-tefel ca pînă la data amintită să se înșămînțeze cu grîu 56 la sută din plan. Cele mai mari suprafețe se-mănate cu grîu s-au realizat în no-lățiile agricole din raza consiliilor intercooperatiste Nădlac (65 la su-tă), Socodor (61 la sută), Cermel (54 la sută), Săvîrșin 50 la sută, etc.

(Cont. în pag. a II-a)

(Cont. în pag. a II-a)

LA COMBINATUL

CHIMIC

O LUCRARE INEDITĂ

Pe șantierul Combinatului de îngrășăminte chimice a ajuns la co-la finală o importantă lucrare de gîlsare, experimentală pe țară. Este vorba de turnul de granu-lare a secției de azot, toștor și polaslu, care în 30 septembrie a atins cota de 49 de metri. Lu-crarea este executată de Trusul de lucrări speciale din București, prin metoda colajului gîlsant. Tovarășul ing. Ștefan Moldova-nu, ne-a oferit câteva elemente esențiale ale acestei lucrări.

— Turnul de granulare, lucrare de pionierat în construcții a luat sfîrșit, ajungînd la cota fi-nală. Față de graficul stabilit colectivul nostru de muncă a reușit să obțină pînă în prezent un devans de 20 de zile. Lucra-re aceasta s-a realizat prin gîlsarea cu un cofraj gîlsant meta-lic, proiectat de Trusul de lu-crări speciale din București. Ine-ditul lucrării constă în faptul că odată cu gîlsarea, pentru prima dată în țara noastră s-a reali-zat și lîltarea unei sarcini de 600 tone.

— Din cele spuse de dv. am înțeles că aici s-au îmbinat două operații diferite: gîlsarea și lîltarea. Cum s-au putut ele execu-ta concomitent?

— Într-adevăr, gîlsarea și lîltarea sînt operații care se con-duc după legi aparte. Pentru

GEORGE MANEA

(Cont. în pag. a II-a)

Un autor local pe scena Teatrului de marionete

Mîine se deschide stagiunea teatrală pentru cel mic

Scrisă cu ani în urmă, comedia pentru cei mici CU JUCĂRIILE NU-1... DE JOACA de Enric Roșcovici a poposit mai întâi în filele unei cărți de teatru pentru copii, apoi a cunoscut o scenarizare la Radio Timișoara și, în fine, reînnoșată această, acolo se dorea a fi din prima clipă a existenței sale, la Teatrul de marionete.

Că orice poveste cu ilie, comedia amintită imaginează o aventură plină de peripeții, de neprevăzute, de situații stranii și comice pentru a demonstra, în ultimă instanță, ideea că e bine să te joci cu jucăriile, e sănătos să le păstrezi pentru că ele înmagazinează un efort uman, dar e foarte rău când unul de toate cele mai sus și dai cu piciorul unor obiecte care sînt menite să-ți încalce ochiul, să-ți aprindă imaginația și mai ales să-ți umple timpul în modul cel mai plăcut.

Erolul acestor povești sînt Tică și Rică, pe care i-am putea numi la fel de bine Strică-Tot și Sparge-Tot.

Dar nu sînt doar ei, firește. Mai e și o Păpușă, și un Cățuș, și un Grișel, și o Șoricele, și un Ursuleț, și un Marinar și încă alții mulți, înzestrați cu fantezie, care vor transforma aventura lui Tică și Rică într-o lecție de frumusețe și utilitate în viața pentru micii spectatori.

Regia spectacolului o semnează Cristlan Frangopol, iar muzica Mișu Dișoi. Storiile vor fi minuite de Pulca Marin, Maria Boja, Elena Călugăru, Aurica Spîr și alte multe păpușărele la fel de talentate. Vocele aparțin unor actori binecunoscuți arădeni: Gabi Dăicu, Liviu Mărtin, Costel Atanasiu, Rodica Postelnicu, Ion Petriche, Olimpia Didilescu, Larisa Stase Muresan ș.a. Pentru că premiera va avea loc duminică, pentru că odată cu ea are loc și deschiderea stagiunii teatrale pentru cel mic, invităm pe această cale pe cei mari, părinții adică, să facă copiii lor plăcere de a se amuza o oră în compania nemăsimențelor aventuri ale lui Tică și Rică.

În secția circulare a fabricii „Victoria”.

Foto: F. KELEN

De la Cabinetul județean de partid

Luni, 8 octombrie a.c., ora 16,30, la Teatrul de stat va avea loc deschiderea cursurilor Universității serale de marxism-leninism și a studiului individual organizat pe lângă Cabinetul județean de partid.

Vor participa studenții Universității serale anilor I, II, III, de la toate secțiile, cursanții încadrați în grupele de studiu individual, lectorii Comitetului județean de partid.

Energia electrică e bine gospodărită

■ În opt luni, economii de energie electrică ce acoperă consumul pe o lună.
■ Ce ne spune dinamica indicilor de consum ■ Să pregătesc noi măsuri pentru reducerea consumului la producția anului 1974.

În acțiunea de folosire rațională a energiei electrice, colectivul fabricii „Victoria” își impune prezența cu faclă și realizări deosebite. Analizând dinamica consumului din anul precedent, constată o creștere il-reașă, pe măsura dezvoltării întreprinderii, a creșterii gradului de mecanizare și automatizare a procesului de producție.

În anul acesta, măsurile aplicate și roadele lor au intrat așteptările producătorilor ceasului românesc. În 8 luni la această unitate s-au economisit 48.000 kWh, energie electrică, care acoperă consumul mediu al fabricii pe o lună. Deci din opt luni fabrica „Victoria” a lucrat o lună cu energie economisită.

Parcursind fluxul tehnologic al procesului de fabricație, vezi la aproape tot pasul rezultatele măsurilor aplicate pentru reducerea consumului de energie electrică. Pe toate mașinile unelte din secții sînt montate lămpi individuale, la tablouri de distribuție și direct în secții găsesc în funcție baterii de condensatoare. În toată fabrica nu înalță nimeni o mașină mergînd în gol. Consumul de energie electrică se citește orar, iar

electricienii, prezenți în orice moment în secții, intervin prompt în orice manifestare de risipă.

— În anul trecut — ne explică inginerul Ioan Trila, șeful biroului plan dezvoltare, am plătit 10.000 lei penalizări pentru neîncadrarea consumului în factorul de putere dat. În anul acesta, după ce am adus îmbunătățiri instalațiilor, realizăm un

LA FABRICA „VICTORIA”

factor de putere aproape de 1, acțiind producția de o serie de cheltuieli neproductive.

Reține atenția și un alt aspect al acțiunii de reducere a consumului de energie și aume dinamici acestuia. În trimestrul I consumul era de 20,4 kWh la 1000 lei producție marți; în trimestrul II și luna august s-au consumat numai 14,5 kWh. Rezultă deci că, prin aplicarea obiectivelor stabilite, pe măsură ce oamenii se deprind cu folosirea

chibzuță a energiei, consumul pe 1000 lei producție marți e tot mai scăzut. Avem această convingere înfundată în considerare și măsurile pregătite pentru anul 1974, cînd se vor economisi 13,6 MW prin îmbunătățirea regimului de așchiere la strungurile automate, alți 10 MW se vor economisi prin schimbarea unor repere metalice (ce trebuiesc tratate electric) cu altele din plastic, prin îmbunătățirea proceselor tehnologice.

În fabrica aceasta unde s-au făcut cu atît de multe eforturi pentru a se materializa în produse pentru societate, președintele comitetului oamenilor muncii, tovarășul Iosif Berencu, ne spune că mai sînt totuși multe de făcut.

— Trebuie să acționăm asupra conștiinței oamenilor noștri, astfel ca fiecare la locul său de muncă să fie și un bun gospodăruș. Se întâmplă adesea să vezi în secții sau în birouri becuri arzînd inutil; consumul acestora nu e mare dar, oricum, este o risipă pe care dorim să o reducem.

N. BĂRDAN

„Aforisme” lui Pavel Cozman

Pentru Pavel Cozman ziua de vineri este o zi cu ghinion. Și de acest lucru s-a convins el însuși, încă o dată, cu prilejul unei revizii înopinate petrecute în urmă cu cîteva luni cînd a fost nevoit să-și chinuască memoria ore în șir pentru a găsi răspuns la niște întrebări destul de stîmjenitoare pe care un nehotărît vizitator i le puna lăzăr-ntr-unperpetuu. Dar să nu anticipăm, ci să derulăm filmul evenimentelor sau, cu să folosim o expresie curentă, să procedăm la numărarea inversă.

Mal întâi și-ntîi să facem cunoștință cu eroul serialului nostru. Conform cărții de identitate el poartă numele de Pavel Cozman, funcția: plin mal terț achizițor la cooperativa de consum din Curtici. Plin mal ieri, înseamnă plin în ziua de vineri cînd pragul biroului l-a fost călcat de un revizor. Și surprizele au început să apară încă din primele ore ale conculului ele îmbrăcînd, treptat, haina a ceea ce se numește curent, delapidare din vîntul obștesc. Și suma înscrisă în dreptul lui Pavel Cozman nu era una de cote, ea ridicîndu-se, în cele din urmă, la peste 12.300 lei. Bineînțeles, că P.C. nu a deus imediat amele. Numai că „explicațiile” sale nu au reușit să convingă pe nimeni. Ba mai mult, așa după cum se întâmplă în asemenea situații, ele s-au dovedit în final o capcană în care a căzut primul chiar, Pavel Cozman. Iată cîteva spicuri din declarațiile lui, unele

dintre ele bîlîndu-se, cap în cap, chiar din primele clipe.

În ziua de 21 decembrie 1971 P.C. achiziționează 100 kg gîste slabe, pentru care întocmește acte în valoare de peste 1000 lei. Cîteva zile mai tîrziu, la inventarul de silvite de an, întrebă lînd de soarta gîstelor cu pricina, P.C. răspunde senin: „Le-am lăsat la producători întrucît nu aveau penajul corespunzător”. În luna următoare însă, surpriză: P.C. vinde gîstele și varș rapid suma de 1.350 lei în contul unității. Jongsloarea sumelor și a gîstelor a fost motivată tot așa de senin. „Le-am vîndut deoarece acum aveau penajul corespunzător”. Explicația lui putea sîmbura foarte bine într-o revistă umoristică, întrucît cu cea mai largă îngăduință, greu s-ar putea accepta o asemenea explicație. Este adevărat, între decembrie 1971 și ianuarie 1972 există, strict calendaristic, o diferență de... un an, dar în fapt, doar cîteva săptămîni, mult însă prea puține pentru creșterea penajului cu pricina chiar în condițiile tehnice ale secolului nostru!

Un al doilea „aforism” l-a oferit Pavel Cozman atunci cînd a

fost întrebat de lipsa din gestune a 112 kg pene. Răspunsul a venit prompt și tranșant: „Au fost mîncate de rozătoare”. Că bleșii joricej ar avea apetit pentru pene, nu ar fi chiar așa de mirare; ceea ce surprinde însă este grozavul lor stomac pantagruelic, în care și-au găsit mormîntul, zice P.C., 112 kg pene! Și unde mai pui, că, așa cum declară cu mîna pe inimă P.C., după pene, aceeași soartă le-au avut și altele sute de kg de fasole, grîu, la care se adaugă (probabil pentru asigurarea caracterului pîcant al mențiunii) o mare cantitate de usturoi. Ulterior, cercetînd mai detaliat activitatea lui P.C., organele în drept au descoperit o altă înșelăciune în dauna cooperativelor și anume, „însumarea a 38.000 lei pentru o pseudoachiziționare de tutele săvîrșită de același întreprinzător Cozman.

La silvite acestor rînduri se ridică, totuși, două întrebări: Oare Pavel Cozman este singurul vinovat pentru confundarea avutului obștesc cu propriul buzunar? Oare pentru aceste fapte nu se fac vinovați și cei care aveau datoria să-l controleze permanent, să-l tragă imediat la răspundere pentru prima abatere săvîrșită? Și apoi, firește, o a treia întrebare: care este explicația faptului că la această cooperativă delapidările sînt așa de frecvente? Așteptăm răspunsul, împreună cu măsurile ce se impun, din partea celor în drept.

NICOLAE GRUCIN
procuror
MIRCEA DORGOȘAN

Decada cărții românești

ION BĂIEȘU

LA IARBĂ ALBASTRĂ*)

Scrisorile umoristice sînt de la început dezavantajate. În primul rînd există greșita opinie că lucrările de acest tip nu prea au ce căuta în adevărata literatură, fiindcă ele ar aparține unui gen „usor”. În al doilea rînd, pentru că există părerea că aceste lucrări se nasc ușor, n-au adîncime și mor tepede, odată cu aspectul criticat.

Că nu este așa, că literatura umoristică e tot altă de serioasă ca orice altă literatură, ne-o demonstrează Ion Băieșu prin volumul său recent apărut în colecția Satyrica o editurii Timișorene. Într-adevăr, o lucrare umoristică se scrie greu, adesea mai greu decît o altă specie literară. Nu e ușor să provoci risul cititorilor și nu e ușor nici să surprinzi aspectele negative ale vieții contemporane (fie intime, fie sociale) și să ai curajul de a le critica prin ris — această armă eficientă în lupta pentru îndreptarea moravurilor, armă recunoscută încă din antichitate.

Apropo că nu există aspect negativ care să nu fie alacat de Ion

Băieșu. Aspecte ale vieții mondene, dragostea din interes, curiozitatea omenească adesea deplasată, viața lăra muncă, exorochetia, responsabilitatea în muncă, lurtul din avuți obștesc, birocratia, protecția, educația greșită a copiilor în unele familii, lăta numai cîteva din temele surprinse. Pornind de la umorul blînd, Ion Băieșu ajunge pînă la ironie și sarcasm, multe schițe umoristice sînt niște înțeleoane care

exagerare în mod voit realitatea, tocmai pentru a reface absurditatea faptului criticat. Persillarea, gluma, sarja, jocul de cuvinte, întâmplările de multe ori neverosimile apeli la fabulă și la parodie, sînt numai cîteva dintre modalitățile artistice folosite.

creatorului de umor lîi poji da seama cînd muncă și cîl talent reclamea. Nu e destul ca omul să aibă hox și o limbă ascuțită. E necesar ca scriitorul să posede un ascuțit spirit de observație, un deosebit talent de generalizare, astfel încît scrierea să fie capabilă să reziste vremurilor. În acest sens schițele lui Ion Băieșu sînt adevărate tablouri de moravuri care surprind aspectele negative care există în realitate în societatea noastră, dar care vor muri în mod inevitabil. A aceste schițe nu folosesc un umor destructiv și nici un umor ușor, speculativ, lăcăt numai de droguri de a ride, ci un umor care surprinde, dervălule și educă în spiritul dreptății și echității sociale. În acest sens, ca și în ceea ce privește stilul în care sînt scrise, schițele lui Ion Băieșu sînt viabile și stîl sîlile cu o deosebită plăcere, ele lîne adevărate secvențe rupte din viața noastră cotidiană.

Prof. IULIU LUCACU

* Editura Facla, 1973.

Flacăra roșie INFORMAȚIA PENTRU TOTI

Ieri, în municipiul Arad s-a deschis o nouă unitate de alimentație publică cu un specific distinct: este vorba de gogoseria-lanșose-rie care funcționează în B-dul Republicii 43 (în fostul sediu al ACR), subunitate aparținînd de coteșeria „Libelula” și care — într-un cadru adecvat — desface gogosi simpli și cu dulceață, lanșos cu brînză, răcoritoare. Noua localitate este deschisă zilnic între orele 8-18.

Opera de stat din Timișoara va fi din nou prezentă în municipiul Arad luni, 15 octombrie a.c. cînd, în sala Teatrului de stat, la ora 19,30 un colectiv artistic al instituției timișorene, va prezenta opera „Vînzătorul de păsări”.

La sediul Municipiului municipal se află un număr de biciclete abandonate sau furate, printre care a-mintim: bicicletele marca „Tohan” seriile 6748018, 701133, 72008648, 70019658, 70022258; „Carpați” seriile 6640934, 650404, 6018078, 65081876, 66066321, 408071, 653409; „Elegant” seria 65100655; „Uralma” seria 70408815 și „Junior” seria 72001164.

Cel interesat să se pot adresa zilnic între orele 8-9 a.m. la sediul municipiului din strada Gheorghe Lazăr nr. 20, camera 27.

În organizarea Casei municipale de cultură are loc astăzi la filiala din Aradul Nou „Balul recoltei” cu prilejul cărui vor fi organizate jocuri distractive și rețuete obiceluri tradiționale pentru asemenea manifestări.

Unitatea de desfacere a pîinii nr. 58 din Piața UTA s-a redeschis ieri cu o nouă înălțare, după ce timp de o săptămînă fusese închisă în vederea renovării.

Din programul manifestărilor

sportive ale zilei de azi și de mîine notăm:

FOTBAL, azi. Constructorul Arad întîlneste în cadrul categoriei C, echipa Unirea Sîncolaul Mare. Mecul are loc la ora 15,30 pe terenul Constructorului.

FOTBAL, mîine: UTA — Universitatea Craiova (divizia A) la ora 15,30 pe stadionul UTA. Arbitrează la centru I. Cîmpeanu din Cluj. În deschidere, la ora 13,30 meciul echipelor de tineret.

La Sebiș, echipa divizionară C Crisana întîlneste formația Derna-ma Cluj. Mecul începe la ora 11.

Campionatul județean, seria I-a programează partidele Progresul Porcaba — Șirina Șir, Stăruința Dorobanți — Șolimi Pîncota, Foresta Arad — Libertatea Arad (teren Foresta, ora 10), Mureșul Micalăca — F.Z. (teren Constructorul ora 10,30). Victori Cris — Foresta Beliu, A.S. Victoria Ineu — Infrățirea Iratoșu, Frontiera Curtici — Gloria Ineu și Electrometal Lipova — Mureșul Lipova.

O lucrare inedită

(Urmare din pag. 1 a)

menținerea orizontalității perfecte a sarcinilor lîtate s-au folosit compensatori mecanici în toate punctele de rezemare, iar gîsirea s-a efectuat cu o instalație de ridicare formată din 160 verine hidraulice de 11 tone și 150 verine hidraulice de 5 tone.

— După terminarea gîsirii,

care sînt operațiile necesare pînă la finalizarea obiectivului?

— După lîtare platelărilor metalice și demontarea cofrajului, va urma turnarea planșulei de la cota plus 50 de metri, urmînd apoi ca pînă la cota plus 82 de metri să se monteze o construc-

Amintindu-ne de un mare fotbalist...

Sufletele sportive din Arad se

pregătesc, cu mic cu mare, pentru o atractivă confruntare fotbalistică. Mîine, UTA va întîlni pe liderul clasamentului — Universitatea Craiova. Învingînd din greșeliile trecutului apropiat, oltienii au pornit cu dreptul în actuala ediție a campionatului. În prezent, universitarii bînel conduc cu trei puncte în clasament și se mîndresc, pe bună dreptate, cu frumosa performanță a — eliminării din „Cupa UEFA” a formației italiene „Fiorentina”. Dacă pînă acum craiovenii n-au gustat încă din cupa amară a înfrîngerii, au toate șansele s-o facă duminică la Arad.

Speranța noastră că așa se va întîmpla se bazează pe faptul că nesprezecele textului și-a găsit cedența și forma de odinoră. Apoi, să ne aducem aminte că în retrul ediției trecute a campionatului fotbalistic craioveni, care se vedeau deja laureați cu titlul suprem, au fost dețonați la Arad tot de UTA. Acea usturătoare înfrîngere cu 1:0 l-a costat pe oltienii

pierderea componatului...

Cînd scriem aceste rînduri ne aducem aminte și de un alt eveniment, un eveniment trist.

„S-a împlinit acum cinci ani. Mulți dintre dumneavoastră vă aduceți aminte. Alți fost poate prezenti pe stadionul UTA cînd idoli noștri jucau în compania studenților din Iași. Era 6 octombrie 1968 și scorul a devenit la un moment dat 2:2 pentru UTA. Tribunele exaltau de bucurie. Și de-odată, ca un trăsnet din cer senin, a sosit o veste, o veste tristă, care s-a răspîndit cu luteala fulgerului printre spectatori: „A murit Petșchowski”. Peste o clipă bune s-a așternut o liniște apăsătoare, iar zîmbetul l-a transformat în lacrimi, în regrete. Fotbalistul românesc a pierdut un flustru reprezentat al său, un îndrăgostit adevărat de balonul rotund. Fiecare apărare a lui era o adevărată delectare. Îți încetna privirile cu lutele sale rafinate, cu execuțiile de înaltă tehnicitate și rară finețe. Era un jongler al balonului, în strălucita sa carieră fotbalistică cel mai mult ani l-a petrecut la UTA fîurînd, împreună cu coechipierii săi, o adevărată perioadă de aur, de glorie sportivă. A mai jucat la CCA și a fost de peste 30 de ori selecționat în reprezentativa României. Pentru meritele sale deosebite a fost primul fotbalist distins cu titlul de „Mareșal emerit al sportului”. Cîl de grea fost această pierdere, o știm cu toții, dar o știm mai bine cîl colegii săi de echipă, care cîntăreau mult mai profund contribuția lui „Cîlca” la succesele UTA-iei, valoarea lui înestimabilă...

Mîine, la meciul de pe stadionul UTA, se cuvine să ne aducem aminte din nou de marele fotbalist Petșchowski, iar în semn de omagiu să păstrăm, în templul fotbalului, un minut de reculegere...

Ș.T.L.

Toamna își vernisează expoziția

(Urmare din pag. 1 a)

nit în permanență la Pecica, tocmai pentru a pune pe piciorole această problemă. În documentare, mea, directorul IAS Pecica, tovarășul Ion Trila, face o precizare: în acest an, 50 la sută din consumul de cartofi al județului Arad îl asigură Pecica. Bravo, frumos. Eu nu vreau să mă amestec în treburile interne ale IAS Pecica, n-am discutat cu nimeni despre treaba asta, dar îmi permit să fac o propunere. În pămîntul pecican cartofii cresc de minune. Ce-ar fi dacă la anul viitor suprafața afectată cultivării cartofului s-ar mări, știu eu, cu încă 100 de hectare? Poate și cu mai mult. Ce părere aveți, tovarășe director? La Pecica s-au petrecut în ultimii ani lucruri de excepție. Partidul și statul nostru au dat înalte cîinstiri

întreprinderii agricole de stat de aici: în 1969 Pecica ocupă locul I pe țară în agricultura de stat. În 1970 și 1972, locul al II-lea. În 1972 ordinul muncii cîștigă l-a vine să consacre marile succese obținute în producția de lapte. A, era să omît ceva! Tot vorbind despre legume, am uitat să amintesc că în 1971, pentru cele mai mari producții de legume, Pecica este — răsplătită cu Ordinul Muncii clasa I-a. Știu eu? S-ar putea ca pecicanii să mai primească vreo distincție înaltă. Numai pentru cartofi.

Curînd, au să cadă brumele. Curînd, splendidul tablou al toamnei legumicole, la Pecica și în alți parte, va fi coperit de cortinele reci. Dar pînă să cadă aceste cortine, mașini, muncitori și elevi adună cu hîrnicie de stup fructele bucuriei crescute în pămîntul nostru românesc.

Stadiul lucrărilor agricole

(Urmare din pag. 1 a)

destășoară cu multă intensitate este recoltatul porumbului, acțiune ce s-a realizat pe județ în proporție de 43 la sută. Din hîrta din pag. 1-a reiese situația în procente la recoltatul porumbului pe consiliile inter-cooperatiste. Avansate sînt unitățile agricole din raza consiliilor în-

tercooperatiste Stotana, Stuleani, Aradul Nou, Vinga, Șiria, Sebiș și Mișca.

Avînd în vedere timpul înaltat și vremea deosebit de favorabilă se impune luarea celor mai corespunzătoare măsuri pentru urgentarea ritmului de lucru la recoltări. În vederea încheierii lor înainte de venirea ploilor.

Inițiative și măsuri adecvate cerințelor actuale

(Urmare din pag. 1 a)

cînd nu-l solicită la intervențiile tehnice) și mecanicul de întreținere al secției, Anton Pariza, alături de Tiberiu Pariza, Ioan Henț, Iosif Bakoony, Daniel Ardelean și Gh. Budau.

Pe o țară de curînd eliberată de porumb am constatat că se lucrează în flux tehnologic continuu. Explicațiile necesare ni le dă șeful secției de mecanizare, Petru Iorga:

— Urmare a condițiilor cauzate de secetă am fost nevoiți să efectuăm fertilizatul cu fosfor, să arăm, disculm, să aplicăm azotatul de amoniu, apoi să semănăm, iar în urma semănătorilor lucrează cuplajul de grape și după acestea lăvăngul neled compus din trei corpuri umplute cu nisip. La arat a fost necesar, din cauză că lucrearea a decurs greu, să reparăm 4 mecanizatori, pe Ioan Brîndas, Ion Brîndas, Francisc Varga și Emeric Kovacs. Azi, de exemplu la „Bonăre”, am lucrat la pregătirea patului germinativ în două feluri. Pe o parcelă de 20 hectare care a fost cultivată cu ghizdel am aplicat numai două discuri în timp ce parcela alăturată, eliberată de porumb a necesitat nu mai puțin de 6 discuri. Am dat acest exemplu pentru a se cunoaște modul

diferențiat în care lucrăm în actuală campanie.

O altă metodă bună pe care o aplicăm mecanizatorii și cooperatorii din Chișineu Criș este și aceea că, pentru încorporarea boabelor la adîncimea de 6-8 cm (la fel de 4-5 cm în condiții normale de lucru), toate meciătorile sînt prevăzute cu greutăți duble, iar la brăzdalele marginale s-au pus apărători de caudex pentru a împiedica înfundarea tuburilor și praful rezultat de la roțile semănătoarelor.

O mare mobilizare de forțe a înălțat la recoltatul porumbului și la secției de zahăr. La impulsurile primului la aceste importante lucrări sînt fost mobilizate o sută brațe de muncă și toate mijloacele de transport existente. Secția de zahăr se distinge prin transportul conform graficului în timp ce porumbul se recoltează din zona pînă seara tîrziu.

Așadar, după cum am constatat numitorul comun al activităților cooperativelor și mecanizatorilor din Chișineu Criș este că, fiecare echipă bună din zi și se folosește cu maximum de eficiență pentru recuperarea rămănelor în urmă și impulsivitatea ritmului la recoltat și înălmîntat, cercutarea întregului complex de lucru la timpul optim și de calitate.

În Munții Apuseni — ori pe unde ai pătrunde în cetatea lor — intri deodată în țara marilor bogății naturale, a frumuseților fire, dar și a suferințelor milenare din trecut, în vatra numeroaselor răcoale. Desigur, astăzi, și oamenii și peisajul s-au schimbat, iar bogățiile, explorate și exploatate mai rațional ca oricând...

Mihai Benic — MUNȚII APUSENI

Datorită așezării în relieful deosebit de bogat, alături de adâncime și în suprafață, a măturilor legendare legate de istorie și personalitatea revoluționarului Avram Iancu, a folclorului și etnografiei în general, această zonă mijlocie-superioară a Văii Crișului Alb se înscrie în rândul celor mai importante și frumoase zone din județul Arad. Desigur, la această apreciere contribuie și împrejurimile, indiferent că ele se află în limitele acestui județ, ori se prelungește în hotarele altor județe vecine.

Este vorba de o regiune închisă ca într-o cetate de munți Codru-Moma și Zărand, Bihariei și Metaliferi, cu o deschidere spre vest ce dă în Cîmpia Aradului. Acest cîmp este străbătut de unul din „fecioarele” văduvei Criș, așa cum ne spune povestea — râul Crișul Alb — cu o sursă de alinație care îmbogățește permanent sucul de apă neobosit în drumul său.

Dacă accesul spre această zonă este destul de ușor din mai multe puncte de vedere, drumul spre împrejurimi este mai anevoios, indiferent că urci la Muntele Găina cu vestitul său turleț, pe Tomnaticul de lângă Brusturi-Dărgoștii, la Ilex aquifolium de pe Valea Lăstilor de lângă Zimbru, pe tot, la Drocea ori în alte locuri de o neînfrângută frumusețe.

Străbătând aceste pământuri în lung și în lat, îți dai seama că pretutindeni se mușcă și oamenii, indiferent că se ocupă de cultivarea pământului, creșterea animalelor, exploatarea și regenerarea pădurilor, ori lucrează în industrie, au scos din amorțirea de veacuri noi valori puse din plin la dispoziția societății. De la Râșnig până la Hălmeagiu, valea și împrejurimile ei, ca într-o salbă, peste optzeci de sate în mai puțin de douăzeci de comune, cele din partea de jos încadrându-se într-o sistemă de baze organizată, iar cele din partea de sus, începând cu satul Avram Iancu, prezentându-se în specificul regiunilor păștorescilor, existând cătune și chiar case singuratice, așa cum se găsește în perimetrul comunelor Hălmeagiu și Hălmeag.

Casa este elementul etnografic specific al satelor din această zonă, atât prin arhitectura sa, cât și prin organizarea sa interioară. În satele din apropierea

orașului Sebiș și a comunei Gurahont elementul nou, orășenesc, alături în organizare și în construcție, se găsește la orice pas. Înfruntându-se în deosebi în ultimii 20—30 ani, în satele de munte, mai ales în zona mîlilor croșeni tipici cel mai simplu de casă este reprezentată de o simplă construcție cu una ori două încăperi și lîna, unele din ele, așa cum este cazul la Sîrbi, păstrînd încă lada de cereale. Tîrziu este străbătut de stilul cloșii din jerni lare, lipsind sculptura ori alte decorații. Ferestrele sînt mici, cu armătură de fier, iar acoperișul înalt. Mai există case vechi, care împlinesc un secol, poate și mai bine, mai ales în cătunul Iucești, cu oada de locuit în care se află, ca sistem de încălzire, sobă cu cămăși și unghel, cu vechi mobilier: lăvăș cu lada, paș cu picioare înalte, un fel de stelaș căruia i se spune pîșăgi, masă și scaune din lemn cloșit cu securea.

Și azi mai sînt mușteni, numărul lor micșorîndu-se treptat, care pleacă la cîmp cu produsele specifice, făcîndu-se schimb în natură, rețînt în moși-strămoși. Dar această înțelepciune nu este permanentă pe timpul anului. Vara oamenii lucrează pîșăgi, pîșăgi, cultivînd grîu, mai puțin porumb și numai unde se pretează această cultură, cartofii, ori lucînd în carierele de piatră ca sezonieri, la pădure, mai ales în timpul iernii. Mulți dintre cei care pleacă să „colinde” țara sînt atrași să se angajeze la întreprinderile și unitățile din jur — cele din Vîrfurile, Hălmeagiu, Valea, Bala de Criș și Brad fiind numai cîteva exemple.

Și aici, în așezările mai depărtate, elementul modern a pătruns cu prisosință: există case noi din cărămidă cu două—trei și mai multe camere, cu gospodăria bine organizată pe un spațiu mai restrîns, așa cum se întâlnesc la Bănești, Brusturi, Sîrbi, Luncoșoara, Hălmeagiu și în alte părți.

Dacă ne uităm bine la hartă, acest colț de țară, ne dăm seama că înăuntrul orașului de la confluența Văii Deznei cu râul Crișul Alb, acest punct de răscruce de drumuri, este o poartă de intrare dinspre Arad spre meșugurile frumoase și chemătoare, puțin cercetate pînă în ultimii ani. De aceea, în rândurile de față, ne vom ocupa de cîteva aspecte ale literaturii noastre turistice...

Hanul Dezna — un punct de atracție pentru turiști.

Foto: M. CÂNCIU

DRUMETIND PE VALEA CRIȘULUI ALB

„Dacă lucruri sînt prețioase în Munții Apuseni și le-au făcut falma: oamenii și aurul. Sînt în țara noastră munți mai înalți și de o vestită frumusețe, dar în adîncul lor nu se găsesc floare de aur și nici pe culmi așezări permanente de oameni, sub toate consecințele stîncii și ale anolimpurilor vîdmășe.”

Geo Bogza — ȚARA DE PIATRĂ

Drum în Valea Deznei

Sebiș - Donceni - Buhani - Dezna - Rănușă - Moneasa

Lăsînd în urmă orașul Sebiș și cartierul Prăjești, drumul și se deschide șerpind printre dealuri ce sînt de munții Codru, urcînd domol spre înălțătura meșugurilor din jurul Monesei. De o parte și de alta a panglicii de asfalt, peisajul cuprinde fărîme de cîmpie, alături de ridicături de pîmînt și piatră ce par adevărate mări ale unei văi mense de alădă, de fapt ușoare culmi din salba de dealuri ce întregesc conturul acestui colț de țară, străbătut de firul de apă al pîrîșului ce poartă denumiri depinzînd de porțiunea pe care o străbate: Valea Monesei, ori a Dernel, țară a amîntului afluenților ce se preling din strîmtorile lor.

Primele așezări care te înfruntă sînt satele Donceni și Buhani, cu oameni harnici și case frumoase, în care se păstrează lucruri meșugurite de mina femeii, adevărate podobe pe care le-am putea numi covoraș, cerșii, spătoale și poale, cîmeșoale, steaguri de nuntă, cîpci și altele.

Pe un vîrf de deal, de forma unui uriaș picior, pe lîngă talpa cărui doborî apă și sosează se furîșează, cu șapte secole în urmă s-a ridicat cetatea Dezna. La poalele ei, între dealurile Dănești, Pleșu, Gugu, Gontău, Deluțu, Dumbraș și cîmpurile La tabere, Puchil, Pruni și Ograda Cîrnului, se întinde Dezna — așezare cu o istorie plină de brîji și

zburcium. Căltorul se poate opri pentru răgaz la hanul pescăriei, unde poate fi ospătat cu preparate de pește și chiar loc de odihnă în setul de căsuțe așezate în insulă. Se poate vizita satul, ruinele cetății, cu drum de urcare de lîngă han în cel mult 45 de minute. Înălțimea dealului sub formă de picior permite un cîmp vizual cu toate priveliștile de pe Valea Deznei. De la bătrîni păstori se pot afla legende în legătură cu fortăreața de alădă, cu cele o sută de fete roabe la turci care au dat foc prafului de pușcă, cu locul numit „La spînzurătorii” și altele.

Din Dezna, pornînd pe drumul Zugăului, se poate ajunge la izvoarele Căptălanu cu strîmtorile văii săgetate de pîșăvi. În timp de vară se pot găsi stuparii în preajma pădurilor de tel ospătînd mîere de cea mai bună calitate.

Revenînd la Dezna, drumul te va conduce din nou pe lîngă hanul cetății, satul Rănușă și apoi te va înfruntă stăruirea balneo-climaterică Moneasa, denumită de cînd „Perla din Apuseni”.

Pentru drumetii pasionați, cîteva date pot fi de folos:

Stațiunea se află înălțată în culmile calcaroase ale munților Codru. Poziția sa geografică (280 m altitudine) față de înălțimile înconjurătoare, în medie 900 m, duce de la început la concluzia că și-a găsit locul prin puternice frîntări și

scufundări tectonice din neogen, scufundări motivate de izvoarele calde de falie.

Unele date confirmă că stațiunea a luat ființă după anul 1880, la început fiind utilizată numai izvoarele și cadrul natural. După această dată sînt construite vile și instalații de băi, în ultimii ani capacitatea stațiunii se mărește prin construirea unor vile moderne și confortabile, a unui restaurant, complex de deservire, noua cantină, a fost reamenajat parcul care se pierde în păduri de fagi și brad. De mai mulți ani stațiunea este permanentă. Utilizarea: odihnă și tratament. Indicații: cură externă afecțiuni ginecologice, ale aparatului locomotor, ale nervilor periferici și slăbi de hiperexcitabilitate nervoasă, cură externă: afecțiuni ale aparatului digestiv.

Moneasa înseamnă cadru natural. Aspectul general al stațiunii și împrejurimilor conferă caracteristici de munte, mai bine-zis de muncel, vîrfurile Izolu avînd 1.096 m. Principala apă care trece prin sîngă stațiunii, Valea Monesei, are rădăcini într-o serie de afluenți rășinari în întreg hotarul comunei, vestită în păduri de fag și extragerea marmurii roșii și vînașe. Se pot face excursii de cîteva ore la cariera de marmură, în Valea lungă, cabana Izol, Dealul boilor, poiana Cerboasa, peștera Illeilor și în alte părți.

Clima bazinului Moneasa poate fi încadrată în tipul de climă depresionară intramontan cu caracteristici de variabilitate și mari amplitudini de temperatură atât în vară și iarnă, cât și între zi și noapte. Este de remarcat prezența numeroaselor inversiuni de temperatură care sînt motivate atât prin faptul că depresiunea are o singură ieșire spre cîmpie și aceea foarte îngustă, cât și prin faptul că depresiunea este înconjurată de versanți abrupti, fără depozite piemontane.

Prezența inversiunilor de temperatură cît și încălzirea în medie de +40°C a iernii face să predominie pe versanți o vegetație arborescentă de foioase, pe fundul depresiunii predominant fiind bradul, care și are locul bine justificat. Acest climat constituie un prielnic mediu pentru căltorii stațiunii montane.

Moneasa este căltă, îndrăgită.

Un aspect din pitoreasca stațiune Moneasa.

Foto: M. CÂNCIU

ÎN VALEA CRIȘULUI ALB

Sebiș - Buteni - Almaș - Gurahont - Vîrfurile -

Hălmeagiu - Tebea - Brad

Trecînd de Buteni, comună bine situată din județul Arad, de care ne vom ocupa mai tîrziu, pe drumul județean 762 te înfruntă satul Jola Mare, așezat pe sîngă Crișului Alb, cu locuri splendide de pescuit. La Almaș și Cîl drumetii este atras de bogatul folclor reprezentat de jocurile și cântecul vioale, de portul popular vechi, tot alături de frumosa la Buteni, cît și interiorul caselor foarte bine îngrijit și imponent cu lucruri executate de femei, prezentînd valori garantate (tesături de lînă, bumbac, cîneș și lin, broderii, cîpșării etc.). La 2 km în dreapta de Cîl se află satul Rădești, în prelungirea cărui se deschide o minunată vale între dealuri nu prea înalte, numită Valea Rădeștilor. Bătrîni povestesc că pe vremuri aici se organizau petreceri cîmpenești la care se adunau mii de oameni din împrejurimi. Unele rămășițe metelice suscită atenția specialiștilor, așa după cum susține pensionarul Răda Jurcă, care tot timpul vieții prin care a trecut s-a ocupat, în calitate de amator, de istoria acestor locuri.

De la Cîl, drumul te conduce la

Gurahont, comună ce înfruntă mai multe sate: Bontestii, Honțisor, Iosas, Iosășel, Fenis, Pescari, Valea Mare și Zimbru. Pe teritoriul comunei se află mai multe mori țărănești.

La Gurahont funcționează un spital așezat într-un loc pitoresc, există liceu, cîmin cultural, bibliotecă, restaurant, librărie, farmacie. Către Valea Honțisorului se află parcul dendrologic cu sute de specii de arbori și arbuști, reamenajat în ultimii cincisprezece ani. La intrarea în satul Iosășel se află monumentul lui Ion Buteanu, tribunul care a fost executat aici în timpul revoluției de la 1848.

De la Gurahont se pot face excursii la:

Rezervația naturală „Dosul Laurului” de pe Valea Lăstilor din apropiere, satul Zimbru. Arbustul Ilex aquifolium L este numit de cître localnici laur în mod impropriu și de la această denumire a rămas numele pădurii Dosul Laurului. Avînd în vedere importanța fito-geografică a acestui arbust, cît și raritatea lui pentru țara noastră, se recomandă să i se acorde toată atenția. Se poate ajunge cu mașina folosînd drumul forestier.

Se pot petrece clipe frumoase și în Valea Mădriștelului, cu păduri bogate unde s-a semnalat prezența castanului comestibil (castanea vesce).

În Valea Cremenosel de lîngă Iosășel (1/2 oră de mers pe jos) se găsește urme ale culturii materiale din cele mai vechi timpuri.

De la Dieci la Leasa se formează un lanț al carierelor de piatră, dublat de un alt lanț al exploatării forestiere, cel de-al doilea avînd vîrșii în importante bazine ale auriului verde. Dieci, Guravii, Aciuaș, Vîrfurile, Leasa sînt localități și puncte de exploatare a pietrei care se măsoară în mii de vagoane anual. La fiecare dintre ele se poate merge cu mașina ori cu trenul.

Pornînd mai departe pe drumul județean, între satele Pleșcuța și Avram Iancu, se află lungă Valea Tăcșelelor cu un loc numit unde, în fiecare an, se desfășoară o interesantă petrecere — Nedeea din Tăcșele. Sîrbătoarea are loc în timpul verii și este anuală de cître Comitetul județean de cultură și educație socialistă. La numai cîțiva kilometri li se dezvăluie comuna Vîrfurile cu case frumoase și oameni harnici. La sîngă — satul Vidra cu biserica din lemn, monument istoric, construit la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, iar alături gorunul secular cu un coronament abundent la dreapta — firul Crișului Alb, cariera de piatră și stația CFR.

Trecînd dealul Ciortocului, cu flintina lui Andraș, loc pe unde își purta pașii Avram Iancu, comuna Hălmeagiu îți apare în toată frumusețea. Este bine să pșosești aici simbăta, cînd e zi de țîrg. În această zi coboară moșii de la Sîrbi, Luncoșoara, Brusturi, Bănești, vestitul olari din Tîrnăvița și Hălmeagiu cu ceramici împănate cu „jumaș” de toate culorile. Ca important centru folcloric, Hălmeagiu păstrează un bogat calendar al datinilor și obiceiurilor: corînda cu dubele, țîrgul sîrului, legătura. Se mai pot auzi înedite povestiri despre Crăștorul Munților, Piatra Cînzăului, dealurile furcilor. Amatori de artă se pot înfrînti cu pictorul naiv Ion Niță-Nicodim, care trăiește în satul Brusturi. La Hălmeagiu, Hălmeag, Bănești și în alte părți se organizează nedei, sezoari și nunți de o neîntrecută frumusețe. De aici, prin satele Luncoșoara ori Sîrbi, se poate merge la Muntele Găina.

Ajunghind la Tebea, pașii te poartă cu emoție prin panteon. Aici se găsește vestitul gorun a lui Horea, monument al naturii, primind amenajări speciale pentru a fi reținut în timp. Alături de el a fost așezat mormîntul lui Avram Iancu, Ion Ruțanu și al altor eroi ai neamului. Locul acesta al Tebei pare cel mai înalt, cel mai viu dintre toate locurile aflate sub semetie de Apuseni.

Orașul Sebiș

Se află situat în partea de nord-est a județului Arad, pe fondul unei așezări de aproape patru sute de ani, cea mai veche referire avînd la țară un document datînd din anul 1574.

Sebișul, declarat oraș în 1968, este așezat la poalele dealului și pădurii Pleșu, la înfrîntătura cîmpiei Crișului, nu departe de unde se înfrîntă cota cea mai joasă, formațiunile de dealuri aparținînd de munții Codru și Zărand, la punctul strîmtorii Cociuba, pe unde își fac loc la paralel drumul județean 762 și drumul comunal Lîveda—Berindia—Dieci.

Localitatea este deosebit de plăcută, cu un aspect edificat-urbanistic la plină dezvoltare. Dispune de spital, farmacie, liceu, casă de cultură, teatru de vară, bibliotecă, restaurant, cafe-bar. Castelul Wadstein, monument de artă, construit în anul 1814, adăpostește bibliotecă, un punct muzeistic și clubul. Sub pădurea Pleșu, la 0,5 km de centru, se află strîndul orășenesc, prevăzut cu două bazine bine întreținute, ferit de curenți de aer, cu loc de plajă și peșaj plăcut. Capacitatea: pînă la cîci sute de persoane.

Locuri de excursii în imediata apropiere:

Pădurea Ciutărie, la 2 km, străbătută de apa Teuzului, cu minunate scenele adumbite de copaci înalți. Din vechi timpuri aici au loc „serbări” cîmpenești. Se poate pescui.

La 5 km de Sebiș, în imediata apropiere a satului Berindia, se află dealul Sîndioara, unde odinioară a fost o așezare dacică întărită. În ur-

ma unor săpături efectuate de Muzeul din Oradea, au fost scoase la iveală fragmente de ceramici, reprezentînd vase lucrate cu mina și la roată, datînd din secolul III î.e.n. — I.e.n. Dealul Sîndioara, de forma unei moșii înalte, oferă priveliști din lungă vale a Crișului, pe timp frumos observîndu-se ruinele cetății Sîrbi. Se poate merge cu mașina ori bicicleta pînă la poalele dealului pe drumul comunal Sebiș—Livada—Berindia.

Pescuitul se poate practica pe toată porțiunea Crișului Alb și a Văii Deznei, cu recolte bogate de scobar, clean, mreană, soma, știucă. O ieșire înseamnă o toată destindere pentru pescarii amatori și familia sa dornică de liniște și peisaj. Locurile cele mai frecventate: dălbina de la podul Sebiș—Bîrsa, la Gura-Văii, Trei-Lemne și barajul de la Canalul morii.

Se mai pot face excursii la pădurea de salcîm numită „La secție”, în apropiere găsindu-se valul de apărare Bihad, rămas de pe vremea lui Memuror (2 km); pe valea Prunșorului (6 km) și în alte locuri pe care localnici le indică cu multă plăcere.

La Sebiș se adună ca într-un punct mai multe drumuri dinspre și în direcțiile Arad, Belu, Moneasa, Buteni, Livada, modernizate fiind drumul județean 762, care face legătura cu capitala de județ. Din acest punct de vedere orașul este important, agenția de turism locală oferîndu-și serviciile.

Pornînd de la Sebiș, ori numai cu trecere prin aceasta, să parcurgem cîteva trasee spre locuri minunate.

Foto în port popular de la Rădești-Almaș.

Foto: V. MUNTEANU

Spre locuri de liniște

Sebiș - Buteni - Chisindia

Un redactor al vechii ediții al revistei „Familia”, publicată în anul 1880 (nr. 67, p. 425) un material despre stațiunea Moneasa, spune că aceasta este aproape de Buteni, fapt care ne lasă să înțelegem că această localitate era bine căltă în acea vreme. Încă din secolul al XVIII-lea localitatea din sîngă Crișului Alb era unul din centrele dezvoltate din punct de vedere meșugăresc, existînd hanuri și chiar un hotel, fără să mai amintim de lungul și al pîșăvilor de tot felul.

Comuna Buteni de astăzi se află pe drumul urbanizării, are o viață culturală bogată, mai cu seamă datorită faimei cîștigate de corul care s-a făcut cunoscut nu numai în țară, dar și peste hotare. Este un important centru etnografic și folcloric, multe localități din jur fiind sub influența portului, arhitecturii și industriei țărănești din Buteni. Comuna dispune de cîmin cultural modern, dispenser

medical, farmacie. Locuri de agrement: dealurile Sîndioara și Măgura cu locul numit „flintina boilor”, în jurul căreia se țes zeci de legende și povestiri, multe din ele demne de reținut pentru istoria acestei localități. La Buteni trăiesc pictorii amatori Veselina Cleșea și Simion Mot.

La numai cîțiva kilometri se află comuna vecină Chisindia cu două locuri de liniște: Valea Hurezeului și Valea Lebediei, ultima dispunînd de o frumoasă pădure de tel. În satul Pîșeușeni mai există mori de apă de tipul acelor din veacul trecut, iar în casele bătrînlor se pot admira tesături din cele mai alese.

Pe drumul dintre Buteni și Sîlindia se află satul Culeș, străveche așezare cu locuri de unde se scot la iveală urme materiale necercetate încă temeinic. Împrejurimile Culeșului sînt altele foruri de liniște cu legende despre lotri, așa cum sînt cele din Iercoșeni, Sîlindia, etc.

Pavînă realizată de: VITALIE MUNTEANU

subredacția Sebiș

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ȘI PREȘEDINTELE INDIEI AU VIZITAT CARTIERE ȘI UNITĂȚI DIN CAPITALĂ

(Urmare din pag. 1-a)

nul din blocurile de pe Leontin Să-
lăjan, unde vizitează câteva aparta-
mente.

În apropierea marelui cartier de
locuințe se află puternica platformă
industrială din zona de vest a mu-
nicipiului, cu o pondere deosebită în
economia Capitalei. Dintre marile u-
nități de aici, cei doi șefi de stat au
vizitat uzinele „23 August” — între-
prinderea industrială constructoare
de mașini, cu profil divers, care o-
feră un reper sugestiv pentru stadiul
actual al industriei românești.

Invitat pe oaspeți să viziteze u-
zina, directorul general Alexandru
Roșu informează pe șeful statului
indian despre profilul producției ac-
tueli mari întreprinderi bucu-
reștine, despre ritmul său de produc-
ție deosebit de înalt.

Sint vizitele secrete unde se pro-
duc echipamente de frâne, motoare de
diferite tipuri și linii de montaj a
jocomotivelor Diesel hidrolice. Pre-
tutindeni se vede preocuparea
pentru îndeplinirea exemplară a sar-
cilor de producție și realizarea pla-
nului cincinal înainte de termen. Sint
înălțate, printre altele, preocupările
colectivului pentru satisfacerea în
cel mai bune condiții a numeroase
comenzi primite de peste hotare.

Marca „FAUR” — emblema uzinei —
este cunoscută azi în multe țări,
printre care unele cu vechi tradiții
industriale. Aici au fost construite,
de altfel, și o serie de utilaje pentru
rafinarea de petrol de la Gaurhati.

De asemenea, tot pentru India au
fost construite motoare pentru instala-
ții de foraj. În fața unui asemenea
produs gata de expediție, președin-
tele Indiei se oprește, cere explica-
ții asupra caracteristicilor sale teh-
nice.

Pretutindeni tovarășul Nicolae
Ceaușescu este salutat cu entuziasm,
înconjurat cu flegelă dragoste de
muncitori, din rândul cărora mulți
ofără garoale roșii, adresează urări
de sănătate și fericire conducătorului
partidului și statului nostru.

Simbolic pentru sentimentele de
prietenie pe care poporul nostru le
nutrește față de poporul indian, mu-
nitorii oferă flori președintelui V.V.
Giri. Îi urează multă sănătate și feri-
cine, transmit mesajul lor de pro-
sperețate și succes poporului indian
în eforturile sale de înălțare a unei
economii de sine-stătătoare.

Aclamând pe cei doi șefi de stat,
muncitorii uzinei își exprimă satis-
facția pentru bunele raporturi româ-
no-indiene, încrederea că noua în-
tâlnire între președinții Nicolae
Ceaușescu și V.V. Giri va face ca
relațiile de concurență, colaborare și
cooperare dintre cele două țări să
poasă să devină tot mai ample,
mai rodnice, în interesul comun, al
caușei păcii și înțelegerii interna-
ționale.

După vizitarea sectorelor de pro-
ducție, oaspeților li sînt înălțate
aspekte ale preocupărilor în direcția
asigurării unor cel mai bune condiții
de viață muncitorilor, fiind apoi in-
vitat să facă un popas la cantina
uzinei. Aici pot servi masa, într-o

sîngură serie, 3.000 de persoane.

Președintele dr. V.V. Giri a apre-
ciat în mod deosebit succesele ob-
ținute în producție de acest colec-
tiv, cit și realizările pentru asigura-
rea nevoilor sociale. La încheierea
vizitei, el a semnat în cartea de o-
noare a uzinei, a adresat calde mul-
țumiri colectivului uzinei pentru pri-
mirea făcută, felicitări și urări de noi
succese.

Întru-si rămas bun de la gazde,
președintele Nicolae Ceaușescu și
V.V. Giri sînt din nou acclamați in-
delung. Mii de muncitori fac o vi-
brantă manifestare de etasament și
dragoste conducătorului statului
nostru, de stimă și prietenie față
de președintele Indiei, de poporul
indian.

În cursul după-amiezii, președin-
te V.V. Giri a făcut o vizită la Insti-
tutul de cercetări pentru cereale și
plante tehnice de la Fundulea, u-
nităte reprezentativă pentru ilustra-
rea amplorii pe care a luat-o activi-
tatea științifică și de cercetare în-
tr-un domeniu atât de important al
economiei noastre naționale — agri-
cultura.

Înaltul oaspete a fost însoțit în a-
ceastă vizită de tovarășii Miron
Constantinescu, vicepreședinte al Con-
siliului de Stat, Constantin Stătescu,
secretarul Consiliului de Stat, de
alte persoane oficiale române și
indiene.

După ce a adresat oaspeților un
calduros bun venit, directorul Insti-
tutului, Nichifor Ceapoiu, a expus
pe larg obiectivele și preocupările
colectivului de cercetători de aici,
rezultatele de mare interes științific
și practic obținute pe terenurile ex-
perimentale în crearea unor hibrizi
de mare randament. Semnificativ
pentru valoroasele rezultate obținute
aici este și faptul că țări mari cul-
tivate de cereale, floarea-soarelui,
cum sînt SUA, Franța, Spania, Ita-
lia, precum și țări din zone climatice
deosebite — Maroc, Tunisia, Iran,
Siria, Irak — folosesc cu succes hi-
brizi realizați la Fundulea.

Aprecind aceste rezultate, preșe-
dintele V.V. Giri se interesează de
posibilitățile de îmbunătățire a pro-
ducției de orez și sorg, produse a-
gricole specifice agriculturii indiene.
În acest context se relevă posibili-
tatea folosirii unor hibrizi de floa-
rea-soarelui în India, ameliorați în
urma cercetărilor întreprinse aici.

În continuare se vizitează unele
cîmpuri de ameliorare a culturilor
de sorg și porumb, oaspeții
fiind informați că la această ultimă
cultură s-au obținut, în condiții ne-
întregite, producții de 8-9.000 kg și
chiar de 12.000 kg la hectar.

Este vizitată apoi o expoziție care
înălțează principalii hibrizi obținuți
în ultimii ani de cercetătorii institu-
tului și seminte selecționate suscep-
tibile de a fi extinse în culturi mari.

La încheierea vizitei, președintele
V.V. Giri a mulțumit gazdelor pentru
primirea cordială ce i s-a făcut, ex-
primînd aprecieri pentru rezultatele
obținute de această instituție româ-
nească de cercetări.

(Agerpres)

Dineu oferit în onoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

În onoarea președintelui Consi-
liului de Stat al Republicii Socialiste
România, Nicolae Ceaușescu, pre-
ședintele Republicii India, dr. V.V.
Giri, a oferit vineri, în sălile Casei Centrale a Arma-
tei, un dineu oficial.

Au participat tovarășii Ion Gheor-
ghe, Maurer, Manea Mănescu, Paul
Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană,
Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin,
Ille Verdet, Gheorghe Cioară, Emil
Drăgănescu, Janos Fazekas, Petre
Lupu, Dumitru Popescu, Ștefan Voi-
tec, Constantin Băbășiu, Miron Con-
stantinescu, Mihai Dălea, Ion Ionăș,
Ion Pășan, Ștefan Andrei, membri ai

Consiliului de Stat, ai guvernului,
conducători de instituții centrale și
organizații obștești.

Au luat parte Surendra Pal Singh,
ministru de stat la Ministerul Afce-
rilor Externe, Shanker Giri, membru
al Parlamentului, alte persoane ofi-
ciale indiene care îl însoțesc pe pre-
ședintele Indiei în vizita sa în țara
noastră.

Au fost înțonate imnurile de stat
ale Republicii Socialiste România și
Republicii India.

În cursul dineului, care s-a desfa-
șurat într-o atmosferă cordială, cei
doi șefi de stat au rostit toasturi.

(Agerpres)

Vizita soției președintelui Indiei la Palatul pionierilor

Soția președintelui Republicii In-
dia, Sarasvathi Giri, însoțită de per-
soane oficiale române și indiene, a
vizitat vineri dimineața, Palatul pio-
nieriilor.

Oaspețele sînt întâmpinate la sosie-
re de Virgilul Radulescu, președinte
Consiliului Național al Organizației
Pionierilor. Are loc un scurt cere-
monial pionieresc în timpul căruia o
felicită urează bun venit doamnei Sa-
rasvathi Giri și celorlalte vizitatoare,
transmițînd copiilor din India salu-

tul pionierilor români. Mulțumind
soția președintelui Indiei urează co-
piilor multă sănătate și fericire, spre
înălțare continuă a patriei lor, în-
tr-o lume a păcii și prosperității.

În continuare, se vizitează Clubul
pionierilor internaționali din cadrul
palatului și o expoziție.

În cinstea oaspețelor, în sala de
festivități, are loc un spectacol sus-
ținut de formații artistice ale Pala-
tului Pionierilor.

(Agerpres)

TELEGRAME EXTERNE

Studiul Secretariatului UNCTAD

România — printre statele cu cel mai ridicat ritm de creștere a schimburilor

GENEVA 5 — Corespondentul A-
gerpres, Corneliu Vlad, transmite: Se-
cretariatul UNCTAD a dat publicității
un studiu privitor la „tendințele și
politicile în materie de relații co-
merciale între țări cu sisteme econo-
mice și sociale diferite”.

Relevînd îmbunătățirea relațiilor
pe plan general, studiul apreciază
progresele economice înregistrate
de țările socialiste, element ce con-
stituie un alt factor menit să ducă
la intensificarea schimburilor comer-
ciale și a diferitelor forme de coo-
perare economică între state. Trezind
la analiza detaliată a structurii co-
merțului exterior al țărilor socialiste
din Europa, studiul remarcă faptul
că, în anul 1971-72, România s-a si-
tulat printre țările cu cea mai vigo-
roasă expansiune a schimburilor, de
asemenea, se menționează că în do-
menul comerțului de mașini al ță-
rilor socialiste, care a cunoscut în pe-
riodă citată cea mai rapidă dezvoltă-
re, România s-a aflat, în 1972, între
statele care au marcat creșterile cele
mai spectaculoase, ca urmare, în
principal, a rezultatelor obținute de

noile ramuri industriale, a căror pro-
ducție a devenit tot mai competitivă.
În comisia consacrată comerțului în-
tre țările socialiste din Europa și țā-
rile în curs de dezvoltare, studiul
subliniază evoluția sa ascendentă,
menționînd România printre statele
care au înregistrat cel mai ridicat
ritm de creștere a schimburilor în
1971.

Privitor la relațiile comerciale din-
tre țările socialiste din Europa și țā-
rile occidentale, studiul relevă con-
textul general favorabil dezvoltării
lor, prin „deschiderea unei etape de
contact, dialogului și negocierii în
raporturile Est-Vest”.

Studiul informează că în 1972 rit-
mul de creștere a schimburilor între
țările socialiste din Europa și țā-
rile occidentale a fost superior cu circa
17 la sută celui înregistrat în cursul
anului precedent. În același timp, în
perioada 1972-1973, cadrul operațio-
nal al cooperării Est-Vest a fost ex-
tins, condițiile funcționării sale au
fost ameliorate, iar bazele juridice
și instituționale sau consolidate.

Pentru salvarea vieții lui Luis Corvalan, a celorlalți democrați și progresiști chileni

(Urmare din pag. 1-a)

din Chile internate și salvarea vie-
ții secretarului general al PC Chilian.

Uniunea Scriitorilor din Republica
Socialistă România s-a adresat tutu-
r unuilor similare din țările socia-
liste, Asociației scriitorilor din El-
vetia, precum și Pen-clubului inter-
național, chemîndu-le să se solidarize-
ze, în numele idealurilor umaniste,
cu acțiunile de salvare a patrioților și
democraților chileni, între care Luis
Corvalan, asupra cărora planează pe-
ricolul de a fi exterminați și cei ce-
răși autorităților chilene încetate
prigoanei, proceselor și execuțiilor.
În telegramele adresate Organiza-
ției Internaționale a Ziaristilor, uniu-
nii naționale ale ziaristilor din țā-
rile socialiste, precum și din Repu-
blica Federală Germania, Franța, Ita-
lia, Mexic, Algeria, Egipt și Iran, U-
niunea Ziaristilor din România face
apel la aceste organizații să-și ridice
glasul, cu toată forța și fermitatea
pentru a veni în ajutorul victimelor
reprezentații militare din Chile, pentru
a salva viața lui Luis Corvalan și a
celorlalte personalități progresiste și
democratice din această țară.

Conducătorii cultelor religioase
din România au trimis, în legătură
cu evenimentele din Chile, telegrama
și mesaje organizațiilor religioase
internaționale ale cultului ortod-
odox cu sediul la Geneva, Praga și
Istanbul, Consiliului ecumenic al bi-
sericilor, Federației mondiale a bis-
ericilor evanghelice, Federației mondiale
luterane, Conferinței bisericilor Eu-

ropene, Consiliului mondial al biseri-
cilor, Alianței mondiale a bisericilor
reformate, sefiilor bisericilor unitare
din Anglia și SUA, Asociației inter-
naționale pentru libertatea religioasă,
organizațiilor religioase interna-
ționale musulmane, baptiste, adven-
tiste, pentecostale, unor organizații
ale comunităților evreiești mozaice,
precum și cardinalului Raui Silva
Henriquez din Chile.

În numele celor mai înalte princi-
pii și comandamente ale solidarității
și fraternității umane, conducătorii
cultelor din țara noastră cheamă a-
ceste organizații să facă uz de întreaga
lor influență pentru a mobiliza
toate energiile și conștiințele în scopul
încetării imediate a măsurilor și ac-
țiilor inumane săvșite împotriva
fiilor poporului chilian, pentru respec-
tarea demnității, libertății și in-
violabilității personale a celor ex-
puși direct repressiunii.

Organizațiile de masă, profesionale,
obștești, reprezentanții cultelor reli-
gioase au trimis înscrisurii către a-
faceri al Republicii Chile la Bucu-
rești mesaje în care, exprîmînd în-
grijirea față de gravele pericole
care amenință viața, secretarul ge-
neral al Partidului Comunist de Chile,
a altor militanți de seamă al vie-
ții politice chilene, cer autorităților
chilene să înceteze urmărirea, repre-
sionile și procesele intentate, să pu-
nă capăt oricăror acte care le-ar pu-
ne viața în pericol, în spiritul uma-
nismului și al respectului pentru
drepturile fundamentale ale omului,
al principiilor Cartei ONU.

În Chile continuă arestările și execuțiile sumare

SANTIAGO DE CHILE 5 (Ager-
pres). — În Chile continuă cam-
pănia de arestări și execuții sumare;
alte nouă persoane, relatează agen-
ția Reuter, au fost ucise de o pa-
trulă militară într-o suburbie a ca-
pitalei chilene.

Agencia AP și Franco Presse a-
nunță că, în localitatea Valdivia, a
fost executat Jose Gregorio Lendo,
cunoscut sub numele de comandan-
tul Pepe — conducător al unor gru-
puri de rezistență împotriva regimu-
lui instituit de armată. Sentința im-
potriva sa a fost pronunțată de tri-
bunalul militar local, după o proce-
dură sumară, și aprobată de junta
militară.

O vîntoasă masivă, relatează a-
genția Reuter, a fost inițiată la
Santiago de Chile pentru găsirea se-
cretarului general al CC al Partidu-
lui Socialist din Chile, Carlos Alla-
mirano, aflat, în prezent, în fruntea
jistei personalităților politice ale
Unității Populare căutate de junta
militară. În capitală, forțele militare
întreprind percheziții de la casă la
casă, iar interdicțiile de circulație
au fost prelungești cu încă două ore.
O nouă măsură a juntei militare
o reprezintă concentrarea rezerviș-
tor din cele trei ramuri ale forțelor

armate, precum și din rândul cara-
binierilor. Corespondenții de presă
apreciază că această hotărîre repre-
zintă o nouă concretizare a faptului
că armata urmărește instituirea con-
trolului său deplin și delinerea pos-
turilor-cheie în toate domeniile vieții
chilene.

Oficialitățile militare chilene pro-
cedează la noi concedieri masive în
rîndul personalului unor importante
obiective economice ale țării, al că-
ror muncitori au reprezentat un sprijin
de bază pentru guvernul Unității
Populare. Se menționează, în acest
sens, aproximativ 160 de concedieri
la fabrica „Fensa” — care produce
aparate electro-casnice.

Referindu-se la situația delinților
chilieni, suedezul Kristian Lund, re-
cent eliberat din închisoare, a declar-
at, la Stockholm, că alți arestați
chilieni, cit și cei stînși sînt supuși,
în timpul interogatoriilor, la torturi
psihice și fizice, relatează agenția
France Presse. „Prizonierii nu sînt
autorizați să facă apel la avocați în
timpul interogatoriilor. Cu toate a-
cestea, în ciuda torturii, solidaritatea
între deținuții aparținînd diferitelor
partide de stînga era totală”. Kristian
Lund a declarat că în închisoare
din Valdivia se aflau, aproxima-
tiv 500 de persoane în vîrstă de
15-80 de ani.

Fabrica de conserve Arad

INCADREAZĂ un strungar cu înal-
tă calificare.

Conform HCM 914-1968.

(9046)

CONSILIUL POPULAR AL JUDEȚULUI ARAD COMITETUL EXECUTIV

ORGANIZEAZĂ CONCURS

în ziua de 10 octombrie 1973, ora 8
la sediul Consiliului popular județean
pentru ocuparea următoarelor pos-
turi:

— contabil șef la Grupul școlar de
construcții civile și industriale,
— secretar al comitetului executiv al
Consiliului popular al comunei
Vărădia de Mureș.

Condiții de studii și stagiu pentru
ocuparea posturilor sînt cele prevă-
zute de Legea 12-1971.

Cererile se depun la serviciul per-
sonal, unde se primesc și informații
suplimentare, telefon 1-24-70. (1099)

TIMPUL PROBABIL

Pentru ziua de 6 octombrie: Vreme frumoasă și
dusă. Vîntul va sufla moderat cu intensificări
din sud-est. Temperatura, noaptea, va fi cuprinsă
între 4 și 10 grade, iar ziua între 22 și 26 grade. Din-
ceastă locală.

Fabrica de spirt și drojdie A R A D

INCADREAZĂ prin concurs sau
transfer un inginer mecano-energe-
tic sau electronist în funcția de șef de
atelier confecționat utilaje, întreține-
re, rețele electrice. Concursul va
avea loc la 15 octombrie 1973.

Condițiile de studii și stagiu con-
form HCM 914-1968 și legii 12-1971.
MAI INCADREAZĂ ÎN MUNCA

URGENT:

— 6 lăcătuși,
— 1 mecanic,
— 1 sudor,
— 1 strungar,
— 3 armari,
— 3 cazangii,
— 1 gestionar,
— muncitori necalificați (bărbați).

(1112)

Simbăta, 6 octombrie

Programul I

6.00 Radioprogramul dimineții.
8.08 Matineu muzical. 9.00 Buletin
de știri. 9.30 Miorița. 9.50 Muzică
usoră. 10.00 Buletin de știri. 12.00
Discul zilei. 13.00 Radiojurnal. 13.30
Radioconcert. 15.00 Buletin de
știri. 16.00 Radiojurnal. 17.00 Știin-
ță, tehnică, fantezie. 18.00 Orele se-
riei. 20.00 Zece melodii preferate.
20.50 La hanul melodiilor. 21.25 Mo-
ment poetic. 21.30 Revista săptămă-
re.

Simbăta, 6 octombrie

Programul II

22.00 Radiojurnal. 24.00 Buletin
de știri. 0.03—6.00 Estrada nocturnă.
7.00 Radiojurnal. 8.20 Mari Inter-
preți. 9.30 Buletin de știri. 11.55
Știința la zi. 12.00 Buletin de știri.

13.00 Radiojurnal. 13.30 Inter-
preți de muzică populară. 14.30 De toate
pentru toți. 16.00 Radiojurnal. 17.00
Revista revistelor culturale. 17.00
Buletin de știri. 18.20 Opera pentru
toți. 19.00 Buletin de știri. 19.30
Lecturi literare. 20.00 Deschiderea
stagionului de concerte 1973-1974.
22.00 Romante. 22.30 Fragmente de
opere. 23.00 Buletin de știri. 23.30
Muzică de cameră. 24.00 Uvertura
de Sigismund Toduș. 0.55—1.00 Bu-
letin de știri.

TEATRE

TEATRUL DE STAT
Duminică, 7 octombrie, orele 15.30
și 19.30: FIZICIENII, comedie de Fr.
Dürrenmatt.

Abonații restanți din stagiunea
trecută pot solicita locuri la agen-
ția de bilete pentru spectacolul de
mai sus.

TEATRUL DE MARIONETE
Prezintă duminică, 7 octombrie, ore-
le 10.30, în premieră pe țară, piesa
„Cu jucărele nu-i de joacă” de Eric
Roscovici în regia lui Cristian Fran-
gopol și scenografia lui Francisc Toth.

CONCERTE

Orchestra simfonică a Filarmonicii
de stat Arad, prezintă duminică, 7
octombrie 1973, ora 11 și luni, 8
octombrie 1973, ora 20, în sala Pa-
latului cultural, CONCERT SIMFO-
NIC. Dirijor: TADEUS KRZY-
NOWSKI. Solist: LOECK VAN DER
GAAG — Olanda.

În program: Filip Lazăr: Concerto
Grosso, P. I. Cealiovski: Concertul
pentru pian și orchestră în si bemol
minor, F. Mendelssohn: Simfonia
a IV-a „Italiana” în la major. Bilete-
le se găsesc la casa Palatului cultu-
ral.

TELEVIZIUNE

Programul de mai sus, va fi ex-
cutat și în orașul Lipova la ora
17.30, cu ocazia deschiderii a celei
de a IX-a stagiuni de concerte.

CINEMATOGRAFE

DACIA: Polițistul. Orele: 9.30,
11.45, 14.15, 16.30, 20.30.
STUDIO: Infinității Raftles. Ore-
le: 10, 12, 14, 16, 18, 20.

MUREȘUL: Lupta după victorie.
Serile I-II. Orele: 10, 14, 17, 20.
TINERETULII: Te așteptăm în
căle. Orele: 11, 14, 16, 18, 20.
PROGRESUL: Micul om mare. O-
rele: 15, 17, 19.

SOLIDARITATEA: Lăpui mărilor.
I. Războiul II. Ora 18.
GRĂDITE: Marea evadare. Ora
18.

LIPOVA: Parașutistii.
INEU: Antoniu și Cleopatra. Serile
I-II.

CHINEZUL CRIS: Ultimul cartus.
NADLAC: Ceas.
CURTICI: La răscruce de vînturi.
PINCOTA: Cowboy.

SEBIS: Copiii căpităului Grant.
SINTANA: Pe aripile vîntului. Se-
riile I-II.

PECICA: Domnul profesor, cu
dragoste.

SIRIA: Poliția mulțumesc.
VINGA: Fata care vinde flori.
BUTENI: Am înălțat legea.

SIMBĂTA 6 octombrie

În jurul orei 9.00 — Transmisi-
directă de la aeroportul Oporo
Ceremonia plecării președintelui
diei, Varahagiri Venkata Giri, și
soției sale, la invitația președintelui
Consiliului de Stat al Republicii Socialiste
România, Nicolae Ceaușescu, și
tovarășii Elena Ceaușescu, a fost
vizită oficială în țara noastră.

9.30 O vizită pentru o idee: Gheor-
gie Titelea. 10.00 Telex. 10.10 Mier-
tal Stela Enache. 10.20 Prim pe-
ing. Alexandru Milcescu. 10.30
zică ușoară cu formația vocală
mentă „Jalla” din URSS. 11.15
bioteca pentru toți. Mihail Să-
veanu — exponat al spiritului
românești. 12.00 Telex. 12.10
lex. 18.05 Căldescop cultural. 18.15
18.30 Emisiune în limba germană
18.15 Horă la Prislop. 18.40 Telex.

RDG — De la Leipzig la Potsdam
19.00 Omul de lingă tine — Film
pentru Bărgăan”. 19.20 1001 de
„Premiul lui Donald” (VI). 19.30 Te-
lex. 19.40 Cincinul înainte de termi-
1973 — an hotărîtor. 20.00 Cîntec
săptămînal: „București, orașul meu”.
20.05 52 de inițiative în 52 de
min. 20.15 Telex-enciclopedia. 21.30
Film serial: Mannix. 21.50 Telex
cu... Claudio Villa. 22.20 Telex
Sport. 22.40 Romanțe.

LA 5 OCTOMBRIE, la Tbilisi, în
cadrul unei solemnități, Republicii So-
cialiste Gruzine, i s-a conferit ordi-
nul „Prietenilor Popoarelor”, cu care
a fost decorat, împreună cu celelalte
republici sovietice socialiste, cu
prilejul aniversării a 50 de ani de
la constituirea URSS.

GUVERNELE RP ALBANIA ȘI AR-
GENTINEI au hotărît să stabilească
relații diplomatice la nivel de amba-
sada între cele două